

TÜRKLER HAKKINDA İRKÇİ ALMAN FIKRALARI

Racist German Jokes about Turks

Muhammet KOÇAK*

Gazi Türkiyat, Güz 2012/11: 93-99

Özet: Bu araştırmada Almanya'da yaşayan Türkler ile ilgili yazılmış olan ırkçı ve aşağılayıcı söylemler içeren fıkralar ele alınmıştır. Fıkra ve ırkçılık kavramları tanııldıktan sonra fıkralarla ilgili Alman internet sitelerinde yer alan bazı "Türk Fıkraları" Türkçeye çevrilerek aktarılmıştır. Diğer milletlerin aksine özellikle Türkler ile ilgili olan fıkraların Türkleri aşağılayan, hırsız, bakımsız ve pis olarak gösteren unsurlar barındırdığı tespit edilmiştir. Asıl amacı eğlenmek ve düşündürmek olan fıkraların ırkçılığa alet edildiği ve bunun hoş görülecek bir yanının olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İrkçilik, Yabancı Düşmanlığı, Fıkra, Türklerle İlgili Alman Fıkraları

Abstract: In this research, jokes including racism and insulting expressions that were written about the Turks in Germany are examined. After introducing the terms of joke and racism, some "Turkish jokes" in the German websites about jokes are reported by translating them into Turkish. It was ascertained that the jokes about Turkish people, on the contrary to other nations, involve elements insulting Turkish people and showing them as thieves, neglected and dirtied people. It was concluded the jokes, the original purpose of which is to entertain and make people think, are racially abused and there is nothing enjoyable about this.

Key words: Racism, Ethnocentrism, Jokes, German jokes about Turks

Giriş

Milliyetçilik ve ulusalcılık gibi kavramlarla sıkça karıştırılan ırkçılığın temeli, binlerce yıl öncesine dayanmaktadır. Kendinden başka ırklara yaşam hakkı tanımayan ırkçılığın dünyaya yaşattığı olumsuzluklara şöyle bir göz atacak olursak, insanlık açısından unutulmaz vahşet ve dramlara neden olduğunu görürüz. Cevizci (2000: 471), ırkçılığı "Bir halkın, bir grup insanın diğer halk ya da insanlardan farklı olmakla kalmayıp, aynı zamanda diğerlerinden fiziksel, entelektüel ya da ahlaki bakımdan daha iyi, daha güçlü, daha yüksek ya da daha yaratıcı olduğunu, bu üstünlüğün atalardan miras alınmış olan biyolojik farklılıklardan kaynaklandığını savunan anlayış" olarak tanımlamıştır. Tarihsel süreç içerisinde ırkçılık nedeniyle birçok devlet birbirine düşman olmuş ve sayısız savaşlar yaşanmıştır. Bunların neticesi ise her zaman kan ve gözyaşı olmuştur.

---

* Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, muhammetkocak@gazi.edu.tr

Yaklaşık 35 milyon insanın yaşamını kaybettiği ve 20 milyon insanın sakat kaldığı II. Dünya Savaşı'nın başlama nedeni de ırkçılık ideolojisinin zirveye ulaştığı Hitler Almanya'sının bitmez tükenmez ihtiraslarından ibarettir.

Adı geçen savaş neticesinde yerle bir olan Almanya, yeniden yapılanma ve kalkınma hamlesini gerçekleştirmek üzere ihtiyaç duyduğu iş gücünü büyük oranda Türklerle gidermiştir. Bu süreçte Türklerin Almanya'ya yolculukları başlamış ve başlangıçta birçoğunun geçici olarak planladığı bu ikamet günümüzde kalıcı bir hâl almıştır.

Türklerin Almanya'da çoğalmaları ve nüfuslarının neredeyse 4 milyona ulaşması Türk düşmanlığını körüklemekte ve Almanlarda ırkçılık ideolojisini canlandırmaktadır. Bu düşmanlık hakaretlere, darplara ve hatta kundaklamalara neden olmaktadır.

Bunun yanı sıra edebî bir tür olan fıkralarda da Türk düşmanlığına rastlanması, fıkraları konu alan çeşitli Alman internet sitelerinde "Türk Fıkraları" adı altında özel bölümlerin açılmış olması ve ırkçı olarak tabir edebileceğimiz bu fıkraların hakaretler, aşağılamalar ve müstehcenlikler içermesi gözden kaçmaması ve araştırılması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu tespitlerden yola çıkarak çalışmamızda ırkçılık ve fıkra kavramları Türk ve Alman literatürünün ışığında tanıtıldıktan sonra Türklerle ilgili yazılan ırkçı fıkralar analiz edilecek ve bu fıkralarla ilgili yorumlara yer verilecektir.

Fıkra ve ırkçılık kavramları

Felsefi özelliklerin yanı sıra psikolojik unsurlar da içeren ve güldürmece olarak da adlandırılan fıkranın Türk ve Alman kaynaklarındaki tanımlarına bakıldığında; Alman dilinde "Witz" olarak adlandırılan fıkraların "*Yetenek, hazırcevaplık ve eğlence içerikli düşünceler*" (Wahrig 1997: 1374) olarak tanımlandığını ve Türk dilinde ise "*Kısa ve özlü anlatımı olan, nükteli, güldürücü hikâyecik*" (TDK Türkçe Sözlük 1992: 498) olarak yer aldığını görmekteyiz. Her iki tanıma da bakıldığında, "fıkraların" zekâ unsuru olduğu ve asıl amacının insanları güldürme ve eğlendirme olduğu; ayrıca düşündürmeye yöneltme gibi bir amaç taşıdığını da görmekteyiz.

Yapılan çalışmada ise fıkra içerikli internet sitelerinde "Türk Fıkraları" adı altında özel bölümlerin açıldığı ve bu bölümlerde yer alan fıkraların eğlence ve güldürüden uzak, ırkçı ve aşağılayıcı mesajlar barındırdıkları göze çarpmaktadır. "Kendi ırkını diğer ırklardan üstün görerek onlar üzerinde hegemonya kurmayı meşru sayıp bu uğurda mücadeleyi öngören ideoloji." (Demir ve Acar 1998: 134) olarak tanımlanan "ırkçılık" kavramının bu eğlence türüne alet edildiği ve bu duruma da açık bir tepki gösterilmemesi dikkat çekmektedir. Turan (1997: 70), tepkisizliğin belli başlı nedenlerini de şöyle aktarmaktadır: "*Anadolu insanı, tarihî ve*

kültürel mirası nedeniyle, kendisi ırkçı olmamıştır. Kendisine karşı yapılan ırkçılığı da anlayamamaktadır. Hiçbir ırkı aşağı görmediği için, kendisine 'aşağılık mahlûk' gözüyle bakılmasını anlayamaması doğaldır. İrkçilik nedir? Nasıl tepki gösterecektir? Bilememektedir. Kendisine karşı yapılan farklı muameleyi, karşı tarafın haksızlığı ve densizliği olarak görmektedir."

Turan'ın "aşağılık mahlûk" gözüyle bakılma tespitine örnek olarak incelenen "Türk Fıkraları" birkaç başlık altında ele alınabilir. Bunlardan bazıları Almanya'da yaşayan Türklerin dil bozuklukları, alışveriş gelenekleri vb. konular ile ilgili "kabul edilebilir" fıkralar iken, özellikle Türkler hakkında cinsellik, sapkınlık içerikli, Türkleri pis, tembel, hırsız olarak gösteren ve aşağılayan fıkralar ırkçılığın göstergesi ve "kabul edilemez" niteliktedir.

Örneklerle "Türk Fıkraları"

Alman internet sitelerindeki "Türk Fıkraları" bölümlerinin incelenmesi neticesinde ortaya çıkan ırkçı ve aşağılayıcı fıkralar şu şekilde sıralanabilir:

"İki Türk bir barda oturuyorlarmış. Biri diğerine der:

- Yakında tüm Almanya'yı ele geçireceğiz. Şimdiden 5 milyonu aşık lan!

Bu esnada yaşlıca bir bayan yaklaşır ve der:

- Bir zamanlar da 6 milyon Yahudi vardı." (www.grocceni.com)

Tamamen ırkçı bir mesaj veren fıkradan da anlaşılacağı üzere Türklerin de sonunun Hitler Almanya'sındaki Yahudilere benzeyebileceği belirtilmektedir. Günümüzde Türkler aleyhine uydurulan ve anlatılan bu tür fıkraların Hitler Almanya'sı döneminde Yahudiler için de yapılmış olması sadece bir tesadüften ibaret değildir.

"Ezilmiş bir lağım faresi ile ezilmiş bir Türk arasındaki fark nedir?

- Lağım faresinin önünde fren izi vardır". (www.witze-kiste.de)

"Ölü bir Türk ile ezilmiş bir tırtıl arasındaki fark nedir?

- Tırtıl yine de bir işe yarardı." (www.ladyshirt.zweipage.de)

"Üç Türk bir arabada gidiyorlar. Araba duvara çarpıyor ve üçü de ölüyor.

Bunda üzücü olan nedir?

- Arabaya iki Türk daha sığabilirdi." (www.philslaus.de)

“Bir Türk kadını çöpi çıkarmak için ne kadar süreye ihtiyaç duyar?

– Dokuz ay.” (www.high-minded.us)

“İlk atom bombası nerede patladı?

– Tabii ki Türkiye’de. Pislik ta buraya kadar sıçradı.” (www.high-minded.us)

“Bir Türk pisliğe bastığı zaman ne der?

– Özur dilerim kardeşim.” (www.high-minded.us)

“Türkler niçin hiç gülmez?

– Sen Türk olsan güler miydin?” (www.ladyshirt.zweipage.de)

“Türkler niçin bu kadar saldırgandırlar?

– Sabahları aynaya baktıkları için.” (www.ladyshirt.zweipage.de)

Soru-cevaptan oluşan bu fıkralarda Türklerin bir lağım faresinden ve tırtıldan bile değersiz oldukları, pislik oldukları ve göz kırpmadan öldürülmeleri gerektiği mesajı verilmektedir.

Türkleri aşağılayan fıkralar:

“Bir Türk’ün üniversitede ne işi vardır?

– Temizlik yapar.” (www.ladyshirt.zweipage.de)

“Kravatlı bir Türk’e ne denir?

– Bir Big Mac lütfen!” (www.ladyshirt.zweipage.de)

Her iki fıkra da Türklerin eğitilmiş ve toplum içerisinde saygı gören kişiler olamayacağı, ancak temizlikçi veya kasiyer olabilecekleri vurgulanmak istenmiştir.

Türklerin pis ve bakımsız olduğuna vurgu yapan fıkralar:

“Güvercinler bir Türk’ün evinin üzerinde uçtuklarında neden hep daire çizerler?

– Bir kanatlarıyla sürekli burunlarını tuttukları için.” (www.grocceni.com)

“Çöp tenekesindeki Türk’e ne denir?

– *Ev sahibi.” (www.witze.es)*

“Trafik ışıkları önündeki bir çöp tenekesine ne denir?

– *Türk diskoteği.” (www.witze.es)*

“Bir Türk kafasını denize sokarsa ne olur?

– *Çevre felaketi olur.” (www.witze.es)*

“Bir Türk ile araba lastiği arasındaki fark nedir?

– *Araba lastiği sadece yandığında pis kokar.” (www.ladyshirt.zweipage.de)*

“Türkler neden kapüşonlu kazak giyerler?

– *Taşdıkları pire tasmaını gizlemek için.” (www.high-minded.us)*

“Türkler ne zaman yetişkin olurlar?

– *Bıyıkları annelerininini geçtiği zaman.” (www.ladyshirt.zweipage.de)*

“Niçin bütün Türklerin bıyığı vardır?

– *Annelerine benzemek istedikleri için.”*

“Türk kadınları neden başörtüsü takar?

– *Türk erkeklerinden ayırt edilebilmek için.” (www.ladyshirt.zweipage.de)*

Yukarıdaki fıkralardan da anlaşıldığı üzere Türkler çöplerde yaşayan, pis, bakımsız, kokan ve kendilerinden tiksinti duyulan insanlar olarak lanse edilmek istenmektedir.

Türklerin hırsız ve tembel olduğuna vurgu yapan fıkralar:

“Önünde bir bisikletle giden bir Türk'e neden çarpmamalısn?

– *Çünkü o bisiklet seninki olabilir.” (www.witze1000.de)*

“İyi ve kötü Türk arasındaki fark nedir?

– *İyi Türkler yarı açık cezaevindedirler.*" (www.ladyshirt.zweipage.de)

"Bir Türk İş ve İşçi Bulma Kurumu'nda ne yapar?

– *Hırsızlık.*" (www.ladyshirt.zweipage.de)

"Bir sperm ile Türk arasındaki ortak özellik nedir?

– *İkisinden de sadece iki milyonda biri çalışır.*"
(www.ladyshirt.zweipage.de)

Bu fıkralar vasıtası ile Türklerin hırsız, suça yatkın, çalışmayan, tembel insanlar olduğu aktarılmak istenmektedir.

Sonuç

Almanya'da Türkler hakkında yazılmış olan ve ırkçı unsurlar içeren fıkraların konu edildiği bu çalışmada öncelikle fıkra ve ırkçılık kavramları kısaca tanıtılmıştır. ırkçılığın doğurduğu felaketlerden örnekler verilerek konunun ciddiyetine vurgu yapılmak istenmiştir. Asıl amacı insanları düşündürmek ve eğlendirmek olan fıkraların bu ırkçılık emellerine alet edildiği saptanmıştır. Almanya'da fıkralarla ilgili olan birçok internet sitesinde Türklerle ilgili aşağılayıcı, ırkçı ve sapık düşünceler içeren fıkraların Türkçe çevirilerine yer verilmek suretiyle konuya dikkat çekilmek istenmiştir. Çok ağır ifade ve ithamlardan dolayı, müstehcenlik içeren ve sapık düşünce unsuru olan fıkralara bu çalışmada yer verilmemiştir.

Kimi internet sayfalarında bu tür fıkraların bir "kara mizah" ürünü olduğu ve bu nedenle ciddiye alınmaması gerektiği konusunda uyarılar bulunsa da bu tür ırkçı ifadelerin hoş görülecek bir yanının olmayacağı aşikârdır. Bu tür fıkraların yer aldığı onlarca internet sitesine ise herhangi bir sansür uygulanmaması ise dikkatlerden kaçmamaktadır.

Yapılan araştırma sonucunda ilgili internet sitelerinde diğer ırklarla, özellikle Avrupalılar hakkındaki fıkralarda herhangi bir ırkçı söyleme rastlanmamıştır. Genelde soru-cevap şeklinde oluşan kısa fıkralarla ise olduğundan çok daha farklı bir Türkiye imajının çizilmek istendiği görülmektedir. *"Türk ceza kanunundaki en belirgin yenilik hangisidir?- Kadınlar bundan böyle büyük yerine küçük taşlarla taşlanacaklar."* (www.witze-tempel.de) örneğinde olduğu gibi.

Bir fıkrada *"Yahudilerle Türkler arasında ne fark vardır? – Yahudilerin geçmişi Türklerin geleceğidir."* denilmektedir (bkz. Mora 2009: 104). I. Dünya Savaşından sonra

Yahudiler ile ilgili de bu tarz ırkçı ve aşağılayıcı fıkraların insanlar arasında kullanıldıkları bilinmektedir. Bunun ne derece vahim sonuçlar doğurduğu ise ortadadır.

KAYNAKÇA

- CEVİZCİ, Ahmet, (2000), *Felsefe Sözlüğü*, Paradigma Yayınları, Ankara.
- DEMİR, Ömer - ACAR, Mustafa, (1998), *Sosyal Bilimler Sözlüğü*, Vadi Yayınları, Ankara.
- MORA, Necla, (2009), *Alman Kültüründe Düşman İmgesi*, Altıkitap, (http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/kutuphane/alman_kulturunde_dusman_imgesi.pdf (10.07.2012)).
- TURAN, Kadir, (1997), *Almanya'da Türk Olmak*, Bilim Serisi, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- TÜRK DİL KURUMU, (1988), *Türkçe Sözlük*, Türk Tarih Kurumu Basım Evi, Ankara.
- WAHRIG, Gerhard, (1997), *Deutsches Wörterbuch*, Bertelsmann Lexikon Verlag, Gütersloh.
- <http://groceni.com/w/turken.html> (12.08.2012)
- <http://high-minded.us/showthread.php?13066-Die-besten-T%FCrkenwitze> (12.08.2012)
- <http://high-minded.us/showthread.php?13066-Die-besten-Türkenwitze/page2&s=d113174d6eb663088c2c1863d0e0fdef> (10.08.2012)
- <http://www.lachmeister.de/lustige-witze/t%FCrken/index.html> (10.08.2012)
- http://ladyshirt.zweipage.de/tuerkenwitze_12217768.html (10.08.2012)
- <http://philslaus.de/witze/tuerken> (07.08.2012)
- <http://witze1000.de/tuerkenwitze> (10.08.2012)
- <http://www.witze.es/70-kategorie-tuerken-witze.html> (05.07.2012)
- <http://www.witze-kiste.de/88,tuerken-witze.html> (22.07.2012)
- <http://www.witze-tempel.de/tuerken-witze-5.html> (10.08.2012)